

Business Finland edellyttää avointa tieteellistä julkaisemista

Business Finland on sitoutunut avoimen tieteen- ja tutkimuksen tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Tavoitteena on, että julkisten tutkimusorganisaatioiden tuottamat julkaisut ja julkiset tiedot ovat helposti kaikkien saatavilla jatkokäyttöä varten. Avoin julkaiseminen edistää tutkimustiedon laajempaa hyödyntämistä tutkimuksen ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Edellyttämme Business Finlandin rahoittamissa julkisten tutkimusorganisaatioiden tutkimusprojekteissa avointa julkaisemista. Projektin tutkimussuunnitelman tulee sisältää julkaisusuunnitelma, jossa avoin julkaiseminen on otettu huomioon. Suosittelemme käyttämään oman tutkimusorganisaation ohjeistusta Open Access - julkaisemisesta.

Business Finland kehottaa tutkijoita huolehtimaan siitä, että Business Finlandin rahoituksella tuotetut julkaisut saatetaan mahdollisuuksien mukaan samanaikaisesti avoimesti kaikkien saataviksi rinnakkaistallentamalla julkaisut koneluettavassa muodossa sopivaan julkaisuarkistoon tai -tietokantaan, josta ne ovat maksutta saatavissa.

Kehotamme rahoituksen saajaa seuraamaan oman organisaation tallentamista koskevia ohjeita. Artikkelit voidaan julkaista myös avoimesti open access -julkaisusarjassa, jolloin julkaisija vastaa artikkelin avoimesta saatavuudesta.

Business Finland suosittelee avointa julkaisemista vihreän tai kultaisen mallin mukaisesti:

- Vihreässä mallissa artikkeli julkaistaan perinteisessä tilausmaksullisessa tieteellisessä lehdessä ja tallennetaan rinnakkain avoimesti saatavaksi sähköiseen julkaisuarkistoon.
- Business Finland sallii kansainvälisten rahoittajien käytäntöjen mukaisen karenssiajan, joka on korkeintaan kuusi kuukautta, paitsi humanistisille ja yhteiskuntatieteellisille aloille joilla se on korkeintaan 12 kuukautta.
- Kultaisessa mallissa artikkeli julkaistaan suoraan avoimesti open access - julkaisussa, jolloin julkaisija vastaa artikkelin avoimesta saatavuudesta ja jossa artikkeli on heti kaikkien käytettävissä. Usein kustantaja kerää kirjoittajamaksun, jonka voi sisällyttää hankkeen tutkimuskuluihin, kun se tapahtuu projektin aikana. Tässäkin tapauksessa tulee artikkeli tallentaa myös rinnakkaisjulkaisuarkistoon.

Business Finland ei suosittele julkaisemista hybridimallia käytävissä julkaisuissa, jossa samalle julkaisijalle maksetaan sekä lehden tilausmaksu että yksittäisen artikkelin avoimuudesta.

Tutkimusaineistosta huolehtiminen: aineistohallintasuunnitelma

Rahoituksen saajalla on velvollisuus huolehtia tutkimuksessa syntyvästä aineistosta siten, että projektin tavoitteet voidaan saavuttaa. Tätä velvollisuuttaan varten rahoituksen saajan tulee huolehtia projektiin liittyvien tausta-aineistojen, projektissa syntyvien tutkimusaineistojen ja tiedon sekä tulosten hallinnoinnista tarkoituksenmukaisella tavalla, jotta projektista aikaansaataavaa tietoa ja tuloksia voidaan mahdollisimman tehokkaasti hyödyntää jatkossa.

1987511

Projektisuunnitelmassa tulee olla aineistonhallintasuunnitelma, jossa kuvataan

- miten ja millaista tutkimusaineistoa/dataa kerätään ja/tai uudelleen hyödynnetään
- missä muodossa tutkimusaineisto/data on, ja kuinka varmistetaan ja
- dokumentoidaan tutkimusaineiston laatu
- miten aineisto säilytetään ja suojataan (myös pitkäaikaissaatavuuden näkökulmasta)
- millaiset ovat aineiston omistus- ja käyttöoikeudet
 - o kuinka IP-asioita hallitaan ja huolehditaan luottamukselliseen tutkimusaineistoon
- liittyvistä kysymyksistä
- muun kuin luottamuksellisen ja suojattavan tutkimusaineiston osalta: miten aineiston
- myöhempi käyttö mahdollistetaan ja miten se mahdollisuuksien mukaan voidaan avata
- muiden käyttöön.

Usein kysytyt kysymykset, Q&A

Mistä tiedän mihin julkaisuarkistoon tallennan artikkelini?

Useimmat yliopistot ohjeistavat tutkijoitaan lähettämään artikkelinsa omaan kirjastoon, joka huolehtii julkaisemisesta. Voit siis ottaa ensimmäiseksi yhteyttä oman tutkimusorganisaatiosi kirjastoon ja pyytää lisäohjeita. Kysymys on tällöin rinnakkaistallentamisesta, joka on yksi avoimen julkaisemisen muoto.

Rinnakkaistallentamisen lisäksi tutkija yleensä julkaisee artikkelinsa tieteenalansa kannalta sopivaksi katsomassaan lehdessä. Karensiajoista puhutaan silloin kun julkaisijalla on asiaan liittyviä rajoitteita.

Korvaako Business Finland julkaisusta aiheutuvat kustannukset?

Julkaisemisesta aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia, kun ne syntyvät projektin aikana. Kustannukset on hyvä sisällyttää kustannusarvioon jo projektin suunnitteluvaiheessa

Onko minun tallennettava artikkelini oman tutkimusorganisaation julkaisuarkistoon, vai voinko julkaista tieteenalani tunnustetussa Open Access -julkaisussa? Entä jos tutkimusorganisaatiollani ei ole omaa avointa julkaisuarkistoa?

Business Finland ei ota kantaa siihen, käytetäänkö kunkin organisaation omaa julkaisuarkistoa, vaan tutkija voi käyttää parhaaksi katsomaansa julkaisuarkistoa oman organisaationsa ohjeistuksen ja linjausten mukaisesti. Tutkija voi siis myös julkaista muun kuin oman tutkimusorganisaation julkaisuarkistossa esimerkiksi silloin kun alalla on tunnustettuja kansainvälisiä avoimia tietoarkistoja. Esimerkiksi kun joillakin aloilla on tunnustettuja kansainvälisiä tietoarkistoja (kuten arXiv), niin silloin tutkija käyttää oman arvionsa mukaan näitä arkistoja.

Kaikilla organisaatioilla ei ole omaa palvelua, jolloin tutkija voi käyttää kansainvälisiä avoimia julkaisuarkistoja. Tällä hetkellä avoimia julkaisuarkistoja on Suomessakin kymmeniä ja maailmalla monin verroin enemmän.

Haluan julkaista tietystä oman tieteenalani kannalta merkittävimmissä julkaisussa ja julkaisijalla on pidempi karenssiaika kuin Business Finlandin (ja Suomen Akatemian) suosituksissa?

1987511

Business Finland sallii kansainvälisten rahoittajien käytäntöjen mukaisen karenssiajan, joka on korkeintaan kuusi kuukautta, paitsi humanistisille ja yhteiskuntatieteellisille aloille joilla se on korkeintaan 12 kuukautta. Valtaosa kustantajista sallii avoimen rinnakkaistallentamisen. Yleensä reunaehtoja on nimenomaan karenssiajan suhteen, mutta kustantajien suhtautuminen on pääsääntöisesti myönteinen.

Onko avoin tiede Business Finlandin rahoituskriteeri? Entä jos tutkimusdatani on sellaista, ettei sitä voi julkaista?

Avoin tieteellinen julkaiseminen ei ole rahoituksen kriteeri. Rahoituksen kriteereistä tarkemmin <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/tutkimusorganisaatio/lyhyesti/>

On myös huomattava, että tutkimustulosten avoimen julkaisemisen vaatimus koskee tällä hetkellä projektin aikana syntyviä tieteellisiä julkaisuja, ei tutkimusaineistoa. Kannustamme kuitenkin tutkimusprosessin läpinäkyvyyteen ja pyydämme siksi myös aineistonhallintasuunnitelmaa osana projektisuunnitelmaa

Tulemme suosittelemaan myös tutkimusaineiston avaamista soveltuvien osien kautta kysymys ei tällöin ole kaiken tutkimusaineiston avaamisesta vaan aina oikeudellista toimintaympäristöä ja sopimuksia kunnioittaen, soveltuvien osien sekä hallitulla strategialla. Kaikkiin aineistoihin avoimuuden suositusta ei voi soveltaa jatkossakaan, eikä se ole tavoitteen mukaista.

Lisätietoja: [Julkisen tutkimuksen rahoituksen yleiset ehdot](#) sivu 9 Tuloksiin liittyvät oikeudet ja tulosten julkaisu.

Lisätietoja avoimesta tieteestä

- Avoimen tieteen keskeinen sanasto: avointiede.fi
- [Tutkimuksen avoimuudella yllättäviä löytöjä ja luovaa oivaltamista: Avoimen tieteen ja tutkimuksen tiekartta 2014-17](#). Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:20
- Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto FSD: <http://www.fsd.uta.fi>
- Tietoaarkiston aineistonhallinnan käsikirja: <http://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/>

Business Finlandin avoimen tieteen suositusta päivitetty 31.1.2018